

St. 38.

V Gorici, 21. septembra 1883

Tečaj XIII.

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanikih“ se plačuje za navadno tistopono vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnah v gosposki ulici blizu „treh kron“ na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Cassina, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Cesarjeva zahvala.

O priliki mnogih čestitk, ki so se pošiljale najvišji cesarski hiši o rojstvu nadvojvodinje Elizabete, zahvalilo se je Njegovo Veličanstvo, presvitli cesar vsem narodom z naslednjim pismom na ministra Taaffeja, katero smo bili uže zadnjič na kratkem omenili in katero danes polnoobsežno podajemo svojim čitateljem.

Ljubi grof Taaffe!

Kakor vsi Moje hiše tikajoči se veseli dogodki, napolnil je tudi cesarjeviču nastopniku, dragemu Mojemu sinu, od nebes podeljeni dar hčere srca zvestih Mojih narodov z veseljem in živim sočutjem.

Mnogoštevilne patrijotične in lojalne izjave deželnih zastopov, občin, drugih korporacij, posebno pa tudi obilne ustanove in drugi dobrodelni čini, katerim povod je bil navedeni dogodek, pričali so Mi v največje Moje zadostilo, da se ljubezen in zvesta udanost, katero Jaz in Cesarica vsak čas nahajeva v takej srcu povzdigujoč meri, skazuje tudi Mojima otrokoma cesarjeviču nastopniku in cesarjevičini.

Z ganenim srcem izrekam za to Svojo, cesaričino, cesarjevičevo in cesarjevično presrečno zahvalo ter Vam naročam, da to takoj vsestransko razglasite.

Na Dunaji, 9. septembra 1883.

FRANC JOŽEF s. r.

To pismo razglasilo se je po vsej Avstriji v vseh jezikih, to je: vsakemu narodu v njegovem jeziku z majhnimi izjemami. „Edinost“ je prinesla v svoji 74. številki vest, da v Trstu se je pismo razglasilo le v nemškem in italijanskem jeziku. Tako se je godilo tudi v Gorici, dasi prebiva v nji tudi veliko Slovencev. Tržaškim in goriškim Slovencem cesarjeva beseda ni bila tore oznanjena v njih jeziku. Dovoljujemo si zato prositi v vsi ponižnosti, naj bi visoka vlada, kateri je presvitli cesar razglasenje izročil, poskrbeti blagovolila, da se tudi tržaškim in goriškim Slovencem razglasi zahvala Njegovega Veličanstva v njih jeziku. Narod slovenski bil bi s takim razglasenjem močno potrjen v ljubezni in zvestobi do cesarske hiše. V naših dneh je dobro, da se vsaka prilika porabi, ki more okrepiti državne temelje: ljubezen in zvestoba narodov.

Deželni zbor.

Sedma seja bila je 17. sept. ob 4. uri popoldne. Prebere in potrdi se zapisnik prejšnje seje brez ugovora. Došle peticije se naznanijo in izročijo dotičnim odsekom. Poslanec Mohorčič stavi interpelacijo o popotnem kmetijskem učitelju za Primorsko, katero podajemo čitateljem na drugem mestu polnoobsežno. Vladni zastopnik baron Rechbach obeča, da predloži interpelacijo visoki vladi in da odgovori na njo, ako bo mogoče, še v tej sesiji. Poslanec Kocijančič stavi zboru sledeči nasvet: „Naročuje se deželnemu odboru, da poda nemudoma visokemu c. k. pravosodnemu ministerstvu peticijo v namen, da bi tudi na Primorskem c. k. sodnije dale po svojih obhodnikih z udeležbo zapriseženega zvedenca izvrševati cenitve premakljivega blaga v istem času, ko se vrši mobiljarni rubež, in to v vseh tistih primerljajih, ko je po obstoječih postavah dovoljeno tožitelju v civilnih opravilih prositi z eno samo vlogo eksekutivni rubež in cenitve premaklin.“ Deželni glavar prebere slovenski in italijanski tekst nasveta, kateri so podpisali tudi gospodje M. Tonkli, J. Tonkli, Rojic, Mohorčič, Kovačič, Ivančič, ter obljubi, da ga postavi na dnevni red prihodnje seje, da ga nasvetovalec utemelji.

Ko preide zbor na dnevni red, poroča v imenu finančnega odseka Gasser o računu štipendijskega zaloga za 1882 in o proračunu istega zaloga za 1884, Verzeznassi isto tako o računu in proračunu zemljišno-odveznega zaloga. Poročila se potrdijo brez ugovora; da se pokrijejo stroški zemljišno-odveznega zaloga za l. 1884, odloči se 9% naklade na vse izravne davke. Gledé te naklade predlaga J. Tonkli, naj se potom nujnosti sprejme dotični odstavek tudi v tretjem branji, kar se zgodi. Na to poroča Kovačič v imenu peticijskega odseka o odborovem nasvetu, da bi se podelilo 600 gl. podpore odboru za kanalizovanje tržiške (monfalkonske) ravnine in sicer za izvršitev tistih del, katera je sklenil glavni društveni zbor v seji 16. sept. 1882. Nasvet se sprejme.

Dr. Maurovich predlaga v imenu peticijskega odseka, naj se podelijo pravnikom Ferdinandu Avianu in Emiliju Hovainsky-mu ter tehnikom Emiliju Pelicanu in Alojziju Ratzmannu podpore po 80 gl., Ernestu Cristofolletiju pa, ki je pravoslovje že dovršil, podpora 50 gl., da napravi tretjo državno skušnjo v Gradci, in naj izplača deželni odbor te podpore iz zaloga izrednih stroškov za leto 1884 pod onimi pogoji, ki se mu bodo zdeli potrebni. Predlog se sprejme. Na predlog poslanca Ivančiča v imenu peticijskega odseka dovolijo se podpore po 80 gl. vseučiliščnikom Matku Primožiču, Janezu Berlotu in Alojziju Franku; doktorandu Karolu Štreklju dovoli se podpora 50 gl., da napravi rigorozo iz modroslovja. Prošnji dveh vseučiliščnikov poveljnikov izročé se deželnemu odboru, da se po okoliščinah na nje ozira. Prošnja g. Pagona za podporo iz zaloga za ranjene in bolne vojaške odstopi se deželnemu odboru z opazko, da naj ima pred očmi letošnje zborove sklepe gledé tega zaloga (poročevalec Del Torre).

Dr. J. Tonkli poročal je v imenu deželnega odbora o načrtu postav za razdeljenje občinskih pašnikov v Planini, v Gorenjih in v Dolenjih Novakih. K §. 15. prvega načrta, ki je določeval, da bodo morali lastniki deležev, ki se razdelijo med občanarje, pustiti 15 let brezplačno potreben prostor za kolovoze in steze, stavlja je poslanec Povše nasvet, naj se izpusti besedi „15 let“, tako da svet, ki ga določi zdaj komisija kot potreben za kolovoze in steze, ostane vedno v brezplačno porabo tistih sosedov, ki ga potrebujejo. Nasvet je bil sprejet in vsi trije načrti sprejeli so se tudi v tretjem branji.

Poslanec Gasser poročal je potem o stavbenem redu za goriško mesto, ki se pretresuje uže od leta 1876. pri raznih uradih. Stavbeni red obsega 74 členov in odgovarja vsem zahtevam visoke vlade; poročilo o njem bilo je primereno dolgo, pa pregledno. K členom 17, 29, 35 stavlja je dr. Rojic nekatere popravke iz zdravstvenega stališča, ki niso bili sprejeti, ker njih vsebina se deloma uže nahaja v drugih določilih omenjenega reda. Načrt bil je sprejet z onimi spremembami in dodatki, katere je nasvetoval deželni odbor. Poročevalec predlaga, naj se obravnava predmet potom nujnosti in naj se sprejme tudi v tretjem branji, kar se zgodi.

Osmi seja bila je 19. sept. ob 4 popoldne. Zapisnik prejšnje seje potrdi se brez poprave. Kocijančič utemeljuje svoj predlog gledé istočasnega rubeža in cenitve premaklin. J. Tonkli nasvetuje, naj se Kocijančičev predlog obravnava potom nujnosti že v tej seji. Nujnost je sprejeta in tako tudi Kocijančič. Gasser poročal je v imenu finančnega odseka o računu zaloga za gozdorejo za leto 1882 in o proračunu zaloga za gozdorejo za leto 1882 in o proračunu istega zaloga za 1884, Verzeznassi pa o enakem računu in proračunu deželne gluhozemnice. Računa in proračuna sprejmeta se brez ugovora po nasvetu fin. odseka, ki je določil za leto 1884 izredne stroške deželne gluhozemnice v manjši vsoti od one, katero je bil deželni odbor sprejel. Verzeznassi poroča o depozitih in tujih denarjih, ki se hranijo v deželni blagajnici. Poročilo se potrdi.

Na to poroča J. Tonkli v imenu finančnega odseka o glavnem računskem sklepu deželnega zaloga za leto 1882 ter nasvetuje: a. naj zbor odobri preisežek proračuna za l. 1882, ki znaša 27.000, b. naj

potrdi glavni računski sklep tega zaloga. Dr. Maurovich ugovarja drugemu nasvetu, češ da račun je zmešan, nerazumljiv, da obsega enkrat dobo 12 mesecev, enkrat 15, enkrat 18, zaradi tega da bo glasoval proti nasvetu, ker računa ne razume. Dr. Pajer se čudi, kako more biti govorniku račun letos nerazumljiv, ko je vendar v vsem tako sestavljen, kakor so bili računi drugih let, za katere je govornik vselej glasoval. Nerazumljivost računa, pravi, ima svoj vzrok lahko v računu samem, pa tudi lahko v onem človeku, ki računa ne razume. Če govornik računa ne ume, je sicer opravičen, da dosledno ne glasuje za račun, ali to, da on računa ne ume, ne more nikakor uplivati na druge poslance, da bi račun nasprotovali. Verzeznassi je hotel omenjati nekatere pomanjkljivosti računskega sklepa, ki delajo, da po njegovem mnenju ni dovolj jasen in pregleden. Zadnji je govoril v tej zadevi poročevalec J. Tonkli, ki je pobijal Maurovicha in Verzeznassija. Na to bil je račun sprejet nepremenjen.

Del Torre poroča v imenu peticijskega odseka o prošnji občin červinjskega okraja ter stavi sledeči nasvet: „Naročuje se deželnemu odboru, da dopira peticijo občin červinjskega okraja, vloženo 5. sept. 1883. št. 413, pri visokem c. k. ministerstvu v namen, da ono proglasi, da se ima gledé poškodovanja ki je prizadeva trtna bolezen imenovana peronospora vitičola ravnati po istih določbah, po kakršnih se odpuščajo davki vsled elementarnih nezdol.“ Povše izraža željo, naj se naroči deželnemu odboru, da priporoči visoki vladi tudi iz drugih občin prošnje, ako se mu podajo gledé te bolezni. Dottori mu odgovarja, da to se razume po sebi, ako ministerstvo usliši sedanja prošnja, ker sedaj gre za to, da bi ministerstvo priznalo načelo ali princip. Nasvet se sprejme enoglasno.

Abram poroča v imenu deželnega odbora o načrtu postav, po kateri bi se razdelili občinski pašniki v Sent Tomaži. Načrt sprejme se tudi v tretjem branji nepremenjen. J. Tonkli poroča o načrtih postav za razdelitev občinskih pašnikov volčanskih, čiginskih in kozarskih. Povše nesvetuje premembo §. 17., oziroma §. 15. v tem pomenu, da bi sedanjim lastnikom sadnega drevja po občinskih pašnikih ne bilo dovoljeno izsekati sadnih dreves, ko bodo pašniki razdeljeni, ampak da bi bili siljeni vsi brez izjeme, odstopiti dotična drevesa novim lastnikom zemljišč proti odškodnini, katero določi v to postavljena komisija. Predlog ni obveljal in načrti postav sprejeli so se nepremenjeni tudi v tretjem branji. — Odborov predlog, naj bi se dovolila obrtniški šoli v Foljanu podpora 200 gl., izročí se po Rojčevem nasvetu peticijskemu odseku.

H koncu stavi dr. Rojic sledeči nasvet: „Naročuje se deželnemu odboru, da v administrativnem, ekonomičnem in zdravstvenem oziru natančno in do dna pretehta razmere naših bolnišnic in bolnišnično prašanje sploh, da zasliši o tem tudi doktorje zdravništva in da poroča o tem v prihodnji sesiji.“ Nasvet so podpisali: Rojic, M. Tonkli, Povše, Maurovich, Verzeznassi, Mohorčič, Ivančič, Jonko, Kovačič, Kocijančič, Del Torre. Deželni glavar obeča, da postavi ta predlog na dnevni red prihodnje seje, da ga predlagatelj utemelji. Naznani se dnevni red naslednje seje in današnja seja se sklene.

Interpelacija

deželnega poslanca Rajmunda Mohorčiča in tovarišev na visoko vlado o popotnem kmetijskem učitelju za Primorsko, ki ne zna jezika svojih poslušalcev.

V sedmi letošnji seji deželnega zbora, ki je bila 17. t. m., stavlja je g. R. Mohorčič s tovariši o navedenem predmetu na visoko vlado sledečo interpelacijo, na katero je vladni zastopnik obljubil odgovor, ako bo mogoče, že v letošnjem zasedanju.

Veselslavna deželna vlada!

Prav in koristno je, da veselslavna deželna vlada skrbi za poduk in napredek v kmetijstvu moj ljudstvom na Primorskem.

Ljudstvo pa mora od tacega poduka v resnici imeti korist, in da jo ima, mora dotični učitelj biti zmožen jezika, kateri govori ljudstvo. Za poduk v kmetijstvu še celo to ni zadosti, da učitelj le za silo zna ljudski jezik, ampak treba je, da je jezika popolnoma zmožen in da pozna celo njega narečja, ker poduk napravi le potem na kmeta pravi učinek (utis), ako je čisto popularen, kajti znano je da se kmet jako težko poprime novotarij in da sploh nima zaupanja v učitelja, kateri mu ne zna prepričevalno govoriti na srce. Po našem mnenju še kdor je slovenščine popolnoma zmožen in svojo stroko temeljito pozna, ni vedno sposoben za potovalnega kmetijskega učitelja; ampak le tisti potovalni učitelj more z uspehom poučevati, kateri združuje s temeljitim znanjem tudi dar popularnega govornišva.

Ce vse to pomislimo, čuditi se moramo, da je veleslavna deželna vlada imenovala za Primorsko tacega potovalnega učitelja, ki ne zna niti slovenščine, jezika dveh tretjin prebivalstva naše dežele, in ki mora predavati našemu slovenskemu ljudstvu s pomočjo tolmača. Prepričani smo, da je vlada to storila lo zato, ker je mislila, da sedanji potovalni učitelj zna slovensko, ker drugače ni niti misliti, da bi ona imenovala učitelja, kateremu manjka najvažnejša podlaga uspešnega poučevanja. Gledé na vse te okoliščine usojam si vprašati veleslavno e. k. deželno vlado:

1) Ali ona spoznava kot koristno in namenu odgovarjajoče, da v slovenskih okrajih Primorskega predava kmetijstvo prostemu ljudstvu tak učitelj, ki ni ali nič, ali pa le za silo zmožen slovenskega jezika.

2) Ali ne misli veleslavna vlada, da bi se prihranilo na troških, ob enem pa namenu veliko boljše ustreglo, ako bi se vpeljalo sopet poprejšnje načelo, da namreč učitelji kmetijske šole v Gorici sami ob nedeljah proti primernej odškodnini predavajo ljudstvu na deželi o napredovalnem kmetijstvu v čisti, popularni obliki.

3) Ako pa ni tega mnenja, se jej li ne zdi potrebno, da nastavi tacega potovalnega kmetijskega učitelja, kateri je zraven stroke tudi slovenskega jezika tako dobro zmožen, da se more s kmeti na deželi tako po domače razgovarjati in jim tako zanimivo v popularnej obliki predavati, da bode zagotovljen uspeh in da bode mej ljudstvom sopet začelo veselje do takih kmetijskih predavanj, katera so v zadnjem času pri ljudstvu zgubila vsako veljavo iz gore omejenih razlogov.

(Sledé podpisi).

Dopisi.

S Krasa, 12. sept. — Kraševce je vedno udan naši presviti cesarski rodovini, kakor sploh vsi Slovenci. To je Kraševce pokazal sedaj, ko se je raznesla vest, da je Bog pomnožil presvito cesarsko rodovino z novorojeno princesinjo. Tedaj se je počelo po doljenjem Krasu na ednem kraji pokati z možnarji, na drugem pa je bila cerkvena slovesnost z tenkklanjem (nabivanjem) zvonov, kar na Krasu še prav dobro znajo. Komaj je bilo treba zatō posebnih ukazov, kajti Kraševcu je prirojena ljubezen do cesarske hiše. Brez presvitega cesarja ni življena, sodi Kraševce; in to je tudi gola resnica, ki ne potrebuje posebnih dokazov.

Kras je leto za letom vedno bolj pust, naj ga pogojzdujejo, kolikor hočejo. Zastonj, le malo nasajenih drevesc se prime. Druge ugonobi suša, in, da resnico govorim, tudi nekoliko nemarnost ljudi. Nočem tu samo na ljudi zvreči krivde, kajti tudi drugi organi so krivi, da pogojzduvanje Krasa ne napreduje, ker ne iščejo sredstev, kako bi bilo kmetu pomoči, da bi mu ne bilo treba pasti po onem kraji, koji se ima nasaditi z mladjem. Paša največ škoduje rašči. Sicer občinski pašnik, kamor sadé, zapirajo, ali s tem živinorejo zatirajo. Pojmo pa zopet na prvo, da je Kras vsako leto pustejši, in to zatō, ker drevje, posebno pa sadno drevje zamira. Bolezen se je nalezla kakor na trto, tako tudi na sadna drevesa. Teh sicer ni bilo na Krasu nikoli veliko, ali še to je šlo. Gosenc je prav mnogo, ki močno škodujejo; ptičev pa malo; gotovo manj kakor pred 10 leti. Ne vem, kako bi bilo si to razlagati; najbrže pa, da pastirji ptičem jajčice razbivajo. Da bi se temu opomoglo, bilo bi res treba ostrih postav proti tako hudobnemu početju.

Ljudje so tudi močno trdovratni. Bolje ko se jim cepijo dobri nauki v glavo, večje veselje imajo nasprotovati. Tako n. pr. kar se tiče plesa, si Ti, draga Soča, uže večkrat svarila, pa mesto da bi ubogali, plešejo po doljenjem Krasu skoro vsako nedeljo, in zraven tega že brž po kosilu. Ako pa je delati treba, tedaj počiva vsak delavec po letu do 2 popoldne, — plesati pa mora brž ko poldne odzvoní. Kraševce je že take krvi! Kako je pa po Krasu vsaj v nekaterih vaseh, kakor pravijo, fantovsko petje? Groza; zgubilo je že vso narodno obleko. Iz Trsta prinešene arije onih grdih italijanskih napevov se pojejo s podloženim slovenskim ali pa poslovenjenim in tudi že celó z italijanskim tekstom. Sodite, gospod urednik, kam je kraški mlajši rod zahrevel! Mesto da bi pomagal

brisati pogrške nekaterih kraških mož, jih še posnema. Vzgliedi vlečejo, zlasti pa slabi. Kakor ne pred dolгим „Edinost,“ vsliknem tudi jaz: „dobrih vzgledov nam je treba.“

Marije-Celj nad Kanalom, 17. sept. — Dne 8. in 9. t. m. praznovali smo tu dve redki slavnosti. Prvi praznik pel je v našej cerkvi zlato mašo prečestiti stolni dekan goriški, monsignor France Mercina, a drugi praznik naš obče spoštovani vikar, gospod Anton Ukmar. Pri prvej zlatej maši pridigoval je znani cerkveni govornik, preč. pater Evstahij, pri drugej pa prečestiti dekan kanalski, gospod Fr. Vidic. Dve zlati maši zaporedoma in v tako odležnej gorskej vasi, je pač redka slavnost. Posebno jo je pa poveljeval slučaj, da sta oba zlatomašnika najožja rojaka — Vipavca, jeden z Goč, drugi iz Vrhpolja, oba sošolca in od tedaj najzvestejša prijatelja. In dočim je prvi — kakor je pater Evstahij dobro omenil — dosegel jedno najviših duhovskih mest, uživa drugi redko in čestno srečo, da je užé 46 let pri nas duhovni pastir, in da je povsod jako priljubljen.

Prva slavnost bi bila imela po želji gosp. jubilanta imeti bolj tih značaj in se je bila tudi še le zadnji hip izvedela. A vzlic temu sešó se je bilo toliko vernega ljudstva, da ga ni mogla naša prostorna cerkev obseči.

Slavnostima primerne bile so priprave. Cerkev bila je okinčana s zelenjem, z narodnimi, cesarskimi in deželnimi zastavami. Praznično zvonjenje in pokanje možnarjev naznanjalo je daleč okoli veselo praznovanje. Od cerkve do farovža bila je pot ozajšana z mladim majevjem in nad cerkvenimi uходи stali so napisi: Zlatomašnika po Marijinej prošnji Bog ohrani! Stopil sem k božjemu altarju. Tek sem končal, vero ohranil. — Na predvečer drugega praznika spuščali so se umetni ognji. Sledéči dan, dan našega cerkvenega shoda, zbralo se je ljudstva dvakrat toliko. Videli smo goriške okoličane, Brice, bližnje sosede s Tolminskega. Tudi beneški Slovenci so nas v obilnem številu obiskali. Prav takó so nas s svojim pohodom počestili predstojniki kanalskega uradništva.

Oba praznika pela se je maša, katero je gospod kanonik Mercina sam v ta namen vglasbil. Tudi graduale, offertorium in veni creator so skladbe tega gosp. jubilanta. Peli so kanalski pevci pomnoženi z nekaterimi goriškimi. V samospelih slišali smo lepi bariton gosp. dr. Lisjaka in izurjeni tenor g. Val. Černica iz St. Petra.

Še celo pri obedu izražoval se je pravi značaj zlato maše, da ni bil prenapolnjen napitnic. Napil je prečestiti zlatomašnik gosp. Ukmar svetemu očetu papežu, presvitemu cesarju in obče priljubljenemu novemu nadškofu; gosp. dekan Vidic jubilantom. Hvalavredna je pesmica gosp. zlatomašniku Ukmar-ju na čast, koju je sestavil in pri obedu prečital goriški bogoslovec gosp. Al. Faidutti. Če tudi je ne moremo v vsakem obziru dovršene zvati, zasluži tem bolj naše priznanje, ker je gosp. Faidutti beneški Slovenec, kar kaže, da ni še izmrlo narodno čutstvo mej temi našimi nesrečnimi sobratí.

Iz Šebrelj, 10. sept. — Vse za vero, dom, cesarja! V resnici lep izrek, katerega narodnjaki naše občine dobro razumejo. Oni nočejo več ostati omikanemu svetu v zasme, ampak osvoboditi si hočejo dobro ime. Osnovali so si v začetku tega leta čitalnico ali kmečko bralno društvo, ktero dasi ni še potrjeno, vendar dobro napreduje. Na Veliki Šmarén so dalje sklenili, da v teku tega meseca napravijo veselico, kakor jih napravljajo narodnjaki po drugih občinah. In kar so enkrat sklenili, pri tem so ostali kljub mnogim težavam. Veselica imela je iz začetka mnogo nasprotnikov. Eni so se posmehovali, drugi pa ljudstvu prigovarjali, naj nikar k veselici ne hodi, ker to je po njih mnenji le za mesta. Skleueno je bilo, da bode veselica, — ali kedaj, tega nismo še vedeli. Ko smo v ponedeljek 3. t. m. zvedeli, da je naša prihodnja cesarica, cesaričina Štefanija, dete povila, sklenilo se je z vso navdušenostjo, da mora biti veselica takoj v nedeljo 9. t. m., to je: teden po veselem dogodku.

Gredoči v nedeljo od popoldanske službe božje zagledamo v gostilni v zadnjem listu omenjene zastave skozi okna moleti. Na sredi je vihrala cesarska zastava, na straneh pa slovenske tribojuice, kakor hčere okol svoje matere. Radovedno ogledovalo je ljudstvo lepo okinčane sobe in druge priprave za veselico. Ljudstvo prihajalo je v zmerom večjih trumah, dokler ni prišel nepovabiljen gost — dež. Že smo menili, da se ne snide več ljudstva, kar prikorajajo naši bližnji sosede in bratje — Cerkljani. Z največo navdušenostjo smo jih sprejeli, ker prepričani smo bili, da med nami še vedno gori bratska ljubezen.

Ura odbije štiri; veselica se začne. Ne bodem popisoval krasnega petja in drugih toček; le nagovora g. župnika ne morem zamolčati. V resnici srečnega se moramo šteti, da imamo tacega moža, kakoršni so g. Harmeli. Govorili so našemu ljudstvu prav po domače na srce in razlagali mu pomen današnje veselice.

Ko so gospod govor končali, zagromel je po vsi sobi stoteri „živio“. Glasile so se potem mnogovrstne napitnice, nagovori in petje naših kakor tudi cerkljanskih pevcev do ure ločitve, ktera je, dasi pozno, vendar še prezgodaj prišla. V resnici lepšega dne želiti si nismo mogli; Bog daj še mnogo taci. Hvala cerkljanskim in našim pevcem, kteri se niso bali truda, da bi le k slovesnosti kolikor mogoče pripomogli. Bog jih živi! Živili gospod župnik in vsi vrli Šebreljci. Stanislav N.

V Vipavi, 19. sept. — Dne 8 septembra napravila je naša čitalnica, kakor vsako leto, tudi letos svojo redno veselico. Obiskalo nas je ta dan obilo občinstva, katero je bilo z izvršitvijo programa jako zadovoljno. Pele so se tri pesmi in sicer: „Ustaj rode“ od Gj. Eisenhuta. „Tam gdje stoji“ od Lisinsky-ja in „Oblačku“ od Kocijančiča. Kdor že več let sem obiskuje našo čitalnico, slišal je v njej vedno izbornu ubrano-petje, slišal je glasove, kateri so mu ostali v vednem lepem spominu. Letošnje petje pa je vsako prejšnje prekosilo; takó čisto, takó ubrano in z občutkom pelo še morda se ni v našej čitalnici. To spičujejo poslušalci, kateri teh nebeških pesmi niso mogli prehvaliti in na kojih željo sti se zadnji dve ponoviti. — K takemu petju pa so pripomogli razni znanji dijaki iz Ajdovščine, Lokovca, Goč in Sežane, katerim vsem se tukaj lepó zahvaljujemo in toplo priporočamo. Gospod učitelj A. Komel, kateri je s se svojim krasnim baritonom očaral občinstvo, pridobil si je največo hvalo. Slava mu! — Igra „Glah mora biti“ se je tudi povoljno izvršila, akoravno so se nam stavili od raznih strani zapreke, da se je sploh mislilo „nič ne bodo naredili.“ — Gj. igralcem in igralki lepa hvala! — Veliko smeha povzročil je nazadnje šaljivi prizor, predstavljajoč nam „suho robo“ prodajajočega Ribničana. To točko izvršil je „oče“ našega odra g. R. Silvester, katerega požrtvovalnost naj bi marsikomu bila v izgled in spodbuja! Bog ga ohrani! — Zadnje točke, t. j. plesa mi menda ni treba omenjati, saj se ta navadno izvrši v občno zadovoljnost in — zaspanost plesalcev!

Zasluge, da se je ta veselica v občno zadovoljnost izvršila, ima pa gotovo največe gospod A. Ditrih, kateri se ni bal žrtvovati se, kjer je videl, da je treba, in vipavska čitalnica mu mora biti vedno hvaležna, hraniti mu mora vedno hvaležen spomin! Mnogaja leta! —

Naj bi pa izvršetek taci veselice spodbudil vipavsko čitalnico, da bi nam večkrat priredila enacih zabavnih večerov sebi v čast in v slavo narodu!

Politični pregled.

Visoki gostje na dvoru naše presvite cesarske hiše zapustili so Dunaj. Prva je odšla belgijska kraljica, mati cesarične Štefanije, katera je več tednov bivala v Laxenburgu.

Kralj Milan, kateri je imenovan po presvitem cesarju lastnik 97. pešpolka tržaškega, ki se je na novo većinoma iz Slovencev in Hrvatov sestavil, prišel je te dni iz Gleichenberških toplic na Dunaj, kjer se je cesarju za izkazano mu čast zahvalil, in je bil jako odlično sprejet. Po pardnevem bivanji na Dunaji odpeljal se je v sredo popoldne s španskim kraljem Alfonsom v Homburg k vojaškim vajam, k katerim ju je povabil nemški cesar.

Kakor smo že poročali, pričela sta 15. t. m. svoje poslovanje gališki in moravski deželni zbor, 17. t. m. pa gornje-avstrijski, katerega je s primernim ogovorom odprl deželni glavar dr. Eixner. Istega dne začel je tudi deželni zbor kranjski svoje redno zasedanje, kajti pred in med slavnostjo, ki se je vršila o pohodu cesarjevem, zbral se je le toliko, da je volil odbor in se poklonil cesarju. Pravega dela se ima še le sedaj lotiti. V prvi seji odobrile so se skoro vse volitve poslancev iz kmečkih občin, mest in trgovinske zbornice, volitev velikega posestva izročila se je pa v pregled posebnemu odseku petih udov, kateremu predseduje Luka Svetec. Odsek je sklenil, da bode zbornici predlagal, naj se volitev poslancev Deschmana-a in Schrey-a zavrže ter na njuno mesto pokliče poslance grof Thurn in Savinšek, katera sta imela primeroma največ glasov.

Na Hrvaškem je zopet mir in nadejati se je, da se ne bode več kalil. Vprašanje je, kaj bo naprej. Minister Tisza namerava, kakor se čuje, državnemu zboru v Budapešti, kateri se snide 26. t. m., staviti predlog, naj privoli v

zadevi grbov dosedanje navado, to je naj bodo v rabi na Hrvaškem grbi le s hrvaškimi napisi. Drugi menijo, da bodo zanaprej določeni grbi brez napisov, Hrvatoma da bo pa na voljo dano, da si napravijo nad uradi posebne table s pristojnimi hrvaškimi napisi. Zagrizeni Madjari pa zahtevajo, naj se Hrvaška razkosa in Ogerski priklopi, tako da bi hrvaškemu kraljestvu ostalo le okolo milijon duš. Ako bi se nakane teh zagrizencev izpolnile, ne bi bilo dobro.

V Kodanji na Danskem zbrani so pri kralji visoki gostje. Tam sta že dalje časa ruski car in cesarica, grški kralj in kraljica, iz angleške kraljeve hiše pa stolni princ in princesinja — in minister Gladstone, velik prijatelj Rusije. Grški kralj in kraljica gresta od tod k vojaškim vajam v Hamburg in potem na Dunaj.

Tudi Bulgarija ima svoje vprašanje. Bulgarski knez, rodome Nemez, je med dvema ognjema. Nemčija in Avstrija pridobila bi radi Bulgarijo za se, in knez, kateri je imenovan od našega cesarja polkovnik v 6. dragonskem polku, ni nasproten tej zvezi. Toda Rusija je Bulgarijo ustvarila z velikimi žrtvami in naravno je, da se zanima za njeno ohranitev in njeni razvoj. Ona se odločno protivi tej zvezi in dosedaj se ji je tudi posrečilo zvezo zabraniti; Rusi postopajo baje v tem slučaju proti omahljivemu knezu Aleksandru zelo odločno. S tem v zvezi je tudi to, da je bilo sobranje k izrednemu zasedanju sklicano.

Razpor med Francozi in Kitajci ni še poravnani, vendar se je Angležem posrečilo sporazumljenje med imenovanimi narodoma doseči, tako da do vojske skoraj gotovo ne pride.

Kolera v Egiptu je skoraj popolnoma ponehala.

Domače stvari.

Deželni zbor imel je 9. sejo danes ob 10. uri predpoludne, 10. pa ob 4. popoldne. V 9. seji naročilo se je deželnemu odboru, da izdela načrt stavbene postave za občine ter da ga predloži v prihodnji seji. Vlado zastopnik odgovoril je na interpelacijo g. Kovačiča in tovarišev. Dr. Rojic je utemeljeval svoj predlog (glej 8. sejo). Znan nasvet Locatellijev se je zavrgel. Prošnje „Slov. jez.“, Doblarcev in učiteljskega sež.-komenskega so se zavrnile. Med skladovne ceste se sprejmejo one iz Cerkuha, iz Podbrda in iz Štorij na Kranjsko ter ona iz Smartna do Prevalj v Brdih. Odloči se štipendij 100 gl. za povzdigo izdelovanja čepk.

V deseti seji bilo je na dnevnem redu poročilo peticijskega odseka o vseh nerešenih peticijah, poročilo postavnega odseka in deželni proračun za leto 1884. Natančneje poročilo prihodnjic. Deželni zbor je tako svoj posel dovršil in sešija bila je sklenena s trikratnim živio- in evviva na presvitlega cesarja.

Njegovo Veličanstvo presvitli cesar daroval je kapucinskemu samostanu in cerkvi v Sv. Križi na Vipavskem 200 gl.

Vmeščenje (intronizacija) nadškofa goriškega, milostljivega gospoda dr. Alojzija Zorua bo se le v sredi oktobra; v Gorico pa pride viši pastir po dosedanjih določbah še ta mesec.

Visoke goste imeli bomo tudi prihodnjo zimo v Gorici, kakor druga leta. Grofinja Chambordovka stanovala bo v Lanthierjevi palači na trgu sv. Antona. V palačo viteza Roekmanna pride družina tržaškega c. k. namestnika, barona Depretisa, ki ima bolehalo hčer, kateri goriški zrak dobro ugaja. Naj bi se gostje pri nas dobro počutili in spoznali na sebi, da Gorica ni le prijazna, ampak tudi zdravo in ozdraviljujoče mesto.

Cesarjeva zahvala, katero smo prinesli danes na prvem mestu, razglašena je bila nekod tudi v slovenskem jeziku. Goriški dopisnik „Novicam“ pravi v tem oziru: „Včeraj sem jaz v Korminu, ki se imenuje z več pravico laško (furlansko) mesto, isto zahvalo videl vendar tudi v slovenskem jeziku, in je po tem in tudi po obliki papirja sklepati, kakor da bi bili za Gorico in morda tudi za Trst slovensko prestavo samo odrezali.“ V Gorici imamo priče, da na prvotnih plakatih je bila zahvala tudi v slovenskem jeziku, pa da so jo s škarijami odrezali. Gospode državne poslance prosimo, naj povejo to ministru Taaffeju, da bo vedel, kako se pri nas cesarjeva beseda tiska in kako se razobeša. Dobro bi bilo, ako bi mogli vzeti seboj na Dunaj kos zidu, na kateri je zahvala prilepljena, dru-

gače bi jim morda kdo rekel, da so si stvar izmislili. Naj prosijo Taaffeja, da poizve, kdo je tisti mož, ki zna tako modro škarje rabiti, in naj ga prašajo, ali bi ne bilo umestno vpeljati novo vrsto odlikovalnih znamenj (fleisszettel): brušene škarje.

Odbor c. k. kmetijskega društva imel je 6. sept. t. l. sejo, v kateri je sklenil, naj se v zboljšanje naše živinoreje širijo v deželi taka plemena, ki so izpoznana kot posebno prikladna za naše kraje. V ta namen ohrani se razdelitev dežele na tri dele (zone), ki se ločijo med sabo po kakovosti zemlje in podnebja in ki zahtevajo različna plemena. Najugodnejša plemena za Goriško so: Möllthal, Unterwalden in Freiburg, in sicer: Möllthal v tolminskem političnem in kanalskem sodnijskem okraju, kakor tudi v občinah: Grgar, Ravnica, Čepovan, Tribuša, Trnovo, Dol in Otlica; Unterwalden v sežanskem političnem in ajdovskem sodnijskem okraju, kakor tudi v občinah: Devin, Doberdob, Opatjeselo, Miren (izvzemši Rupo), Gabrije in Zagraj; Freiburg pa v Furlaniji in v goriški ravani. — Letošnjo državno podporo 1471 gl. 81 kr. hoče društvo potrositi za nakup 6 bikov plemena Möllthal in 2 bikov plemena Unterwalden.

V povzdigo sadjereje in vrtnarstva določil je odbor, naj se naprosijo učitelji tukajšnje kmetijske šole, da bodo imeli proti odškodini 15 predavanj o teh predmetih v ravnini in 15 v hribih. Določil se 50 daril, obstoječih v raznem orodju za sadjerejo in vrtnarstvo, ki se razdeli med take kmete, ki se bodo najbolj udeleževali omenjenih podukov in z njimi združenih vaj. Nakupi se 200 raznih sadnih dreves, ki se oddajo kmetijski šoli, da jih ohrani in da izroči vsako leto nekaj cepičev kmetijski družbi, ki jih razdeli med sadjereje po deželi. Odloči se vsota gl. 37.17 za nakup dobrega vrtnega semenja, ki se razdeli med kmetovalce o priliki navedenih podučnih predavanj. Po nasvetu dr. Tonkličja sklene se, da bo letošnji občni zbor kmetijske družbe v Tolminu. Čas in dnevni red občnemu zboru določi društveno predsedništvo.

Slovenskim kmetovalcem razposlalo je c. k. kmetijsko društvo v Gorici lep poziv, s katerim jih vabi, naj si naročijo „Gospodarski list“, katerega izdaje imenovano društvo in ki prinaša koristnih podukov za vse stroke kmetijstva in gospodarstva. Kdor hoče v kmetijstvu napredovati, mora si v prid obrniti vse, kar so novejši časi dobrega izumili. Z novimi iznajdbami seznanil se človek najlaže v dobro urejeni kmetijski šoli, pa tudi po dobro uredovanih kmetijskih listih. Ako naši kmetje ne bodo napredovali v vseh strokah kmetijstva, ne bodo mogli prenašati bremen, katera jim naklada država, dežela, občina, družina. Ako bodo pa modri, delavni, varčni pri svojih kmetijah, bodo svojim družinam in državi močna podpora, ki se tudi v viharjih časih ne zgane. Zdelo se nam je potrebno, ponatisniti omenjeni poziv, da ga naši čitatelji obrnejo v svojo ali v drugih, gotovo pa v splošno korist. Glasi se takó le:

„C. k. kmetijsko društvo v Gorici obrača svojo skrb na to, da bi se kmetijstvo v pokneženi grofiji goriški in gradiški zboljšalo in povzdigalo. V ta namen posluhuje se razen drugih sredstev tudi tiska in po tiskovinah govori na srce goriškim kmetovalcem, katerih ne more ustmeno podučevati. V tem svojem prizadevanju skrbi, da bi obema narodnostima v deželi vstreglo; zato izdaje za slovenske gospodarje slovenski „Gospodarski list.“

Društvo želi, da bi bil ta list močno razširjen po deželi, da bi lepi nauki o kmetijstvu, katere obsega, mnogim koristili in da bi imel list v svojih naročnikih krepko podporo.

Ta želja do zdaj žalibog se ni spolnila.

Društvo šteje prav malo slovenskih udov, od katerih se dobiva za „Gosp. list“, po odbitih uradnih stroških, samo blizu 60 gl. na leto. Drugih naročnikov ima „Gosp. list“ okolo 200, ki bi morali plačati na leto naročnine po 1. gl. 20 kr. Ako bi vsi plačali dobil bi list od njih blizu 240 gl. in imel bi vseh dohodkov na leto okolo 300 gl. Med naročniki jih je pa 50 do 60, ki vže 2½ leta niso plačali naročnine in ravno toliko takih, ki dolzujejo naročnino za eno do dve leti, in ki so listu prikrajšali letne dohodke za blizu 120 gl., tako da ima list vsako leto resničnih dohodkov le okolo 180 gl. Tisek, uredovanje in razpošiljanje lista stane pa na leto okolo 450 gl. Ako se primerijo tem stroškom dohodki, razvidno je, da primanjkuje listu na leto okolo 270 gl.

Kmetijsko društvo posuema iz tega, da naši slovenski kmetovalci žalibog premalo podpirajo njegovo prizadevanje za kmetijski poduk, in to mu krati nekako pogum v njegovem težavnem delovanju. Za to se obrača z zaupljivo prošnjo do gg. naročnikov, da bi hoteli priporočati „Gospodarski list“ in pridobiti mu v svojih krogih naročnikov, da se kmetijski poduk v deželi razširi in da bo mogoče listu tudi naprej brez ovir izhajati, ter tako ohraniti enakopravnost tudi v tem oziru med obema narodnostima v deželi.

Ob enem se tudi zamudnikom naznani, da od zdaj naprej se bo tirjala zastana naročnina po dotičnih poštah (po Post-Mandat), ter se bodo vsakemu uračunili tudi poštni stroški.

Zanašaje se na gg. naročnikov unetost za kmetijski napredek prepričano je podpisano društvo, da bodo izpolnili po svoji moči izrečeno željo.

C. k. kmetijsko društvo v Gorici 2. avgusta 1883. Predsednik CORONINI.

Nove maše bile so preteklo nedeljo v Hudažužini, v Kanalu, v Škerbini, v Gorici (v cerkvi preč. spočetja M. D.) in na Barbani, kjer je bila zadnja nova maša pred 155 leti. Prihodnjo nedeljo bo nova maša na Šent-iškigori.

Nesreča. Pretekli ponedeljek prinesla sta dva Brica iz Kozane sadje v Gorico, da ga prodasta g. V. trgovca v Raštelji. Moža sta šla z drugimi svojimi rojaki v shrambo ali magacin trgovčev, kjer se je sadje vagalo in skladalo. V shrambi nakopičenega je mnogo blaga, med drugim cele sklade ali tase zmetega sladkorja v žakljih, ki so, kader postane sladkor nekoliko moker, jako gibljivi. Moža sedeta prav pod sladkorjeve sklade in se pogovarjata s tovariši ki so bili okoli njiju. Tovariši začnejo se odmikati in rečejo onima možema, naj se varujeta, ker sklada se giblje. Moža pogledata kvišku, ali ker nista zapazila gibanja s svojega sedišča, ostaneta na mestu misleča, da tovariši se hočejo z njima le šaliti. Pa ni bilo tako. Ni pretekla ena minuta, ko se uderejo žaklji polni sladkorja na moža. Enemu je teža desno roko zlomila, desno lice obtrgala in levo nogo zvinila, drugemu je vreča zlomila kost na ramenu. Šest mož neslo je dva ponesrečenca v bolnišnico, kjer se ozdravita v več tednih, ako pojde vse prav.

„Corriere“ govori o tej dogodbi tako, kakor bi jo ovijal s figovimi perest; po njem so moža v bolnišnico le „spremili“, v bolnišnici jima gro na bolje in „v nekaterih dneh“ zapustita, kakor se upa, tisti kraj. Zakaj tako bombastično? morda iz strahu pred goriškimi gospodičnami, da bi se jim ne gabilo, ako bi se jim cela resnica povedala. Slišale in povzile so že boji debele, torej ni se bati, da padejo v omedlevice, ako se jim pove, kako so bile dvema možema kosti polomljene v shrambi g. V. Z resnico na dan, če tudi je včasih neprijetna; resnica naj bo luč, ki razsvetljuje tudi temne shrambo sladkorjevih sklad. Poljelja in državno pravdnštvo nista storila v tem oziru, da bi mi vedeli, nikakih korakov, sorodniki poškodovancev nameravajo pa, kakor se sliši, zahtevati odškodnino zaradi poškodovanja.

Za Kociančičev spomenik darovali so dalje: Jožef Ferfolja, vikar v Gabrijah, 1 gl. — Jožef Golja, župnik v Volčah, 2 gl. — Anton Božič, vikar v Batih, 3 gl. — Jožef Leban, vikar v Grgarji, 2 gl. — Vincenc Stubelj, vikar Podsatotinom, 2 gl. — Ivan Lukežič, župnik v Mirnu, 1 gl. — J. K., kaplan, 1 gl. — Ivan Wester, vikar v Otaleži, 1 gl. — N. N. v K. 1 gl. — Franc Leban, vikar v Ravnici, 2 gl. — Jožef Furlani, beneficijar v Villi Vicentini, 2 gl. — Franc Smrekar, vikar na Libušnji, 1 gl. — Ivan Vuga, kaplan na Libušnji, 1 gl. — Anton Klodič, c. k. deželni šolski nadzornik, 4 gl. — Dr. Jožef Gabrijelečič, semeniški vodja in profesor bogoslovja, 5 gl. — Franc Sedej, profesor bogoslovja, 3 gl. — Janez Klobova, kaplan v Štanjelu, 1 gl. — F. M. v Tolminu, 1 gl. — Andrej Žnidarčič, vikar v Gradnem, 3 gl. — iznaša 37 gl. — Prenese: 174 gl. 50 kr. Vkup. 213 gl. 50 kr.

Izkaz milodarov za pogorele vasi Koritnice. Gospod; Heine baron Ritter 10 gl. — Baron Reichlin 5 gl. — D. Elvenich 3 gl. — vitez; Eug. Tost 2 gl. — vitez Rinaldini 2 gl. — Eugen baron Ritter 10 gl. — Wilh. pl. Ritter 10 gl. — Andr. vitez pl. Pauletig 2 gl. — A. Moser 3 gl. — Lebherz 2 gl. — Slavno: uredništvo „Soče“ 10 gl. — Gospod Dr. Josip Tonkli 5 gl. — major Iljašević 5 gl. — Leop. Bolko 5 gl. — prof. Berbuč 2 gl. — N. N. 2 gl. — Franca Kramerschitz 2 gl. — Janez Dekleva 2 gl. — Gius. Pinaucig 1 gl. — Franc. Pinaucig 1 gl. — Pier. M. Pinaucig 1 gl. — M. Furlani 1 gl. — G. Ferrario 1 gl. — G. Brisco 1 gl. — Fr. de Mulitsch 1 gl. — Fr. Marasch 1 gl. — Jakop Decolle 1 gl. — Ant. Mazzoli 1 gl. — Dr. Gabrijelečič 2 gl. — vitez pl. Pauletig, vodja 1 gl. — prof. Čebular 1 gl. — Josip Katnik 1 gl. — Druha 1 gl. — Ant. Kemperle 1 gl. — L. Premrou 1 gl. — Viktor Scola 1 gl. — Eržen 1 gl. — Nanut 40 kr. — Schweiger 1 gl. — Anonimus 1 gl. — Thoma 1 gl. — Karl 1 gl. — F. Gridl 50 kr. — Stumbauer 50 kr. — Hadrova 1 gl. — Scolaris 1 gl. — F. Mosettig 1 gl. — Franjo Ferfila 5 gl. — Skupaj 115 gl. 40 kr.

Ivan Lapanja, meščanske šole ravnatelj v Krškem na Dolenjskem, namerava v bodočem letu izdati in založiti svojo „politično in kulturno zgodovino štajerskih Slovencev“ ter vabi domoljube slovenske na obilno naročevanje (cena knjigi bude 1 gl.), da more pri priliki določiti številno iztisov in se tako obvarovati izgube, ki je pri narodno-literarnih podjetjih žalibog navadna.

„Archiv für Heimatkunde“ von Franz Schumi. To knjigo omenjali smo pogosto v našem listu; a vredna je tudi, da se pogosto in pohvalno o njej govori. Zgodovinski zakladi naše ožje domovine se

nam v tem delu odkrivajo ali v pravem pomenu pred oči stavljajo. Knjiga nima le začasne vrednosti, ampak ohrani jo na dolga leta. Učenjaki in prijatelji zgodovine v Avstriji in na Nemškem so svojo zadovoljnost s to knjigo in veselje nad njo o več prilikah izrazili. Vsak omikani Slovenec, kateremu čas dopušča, da se more v domači zgodovini nekoliko ogledati, oskrbeti bi si moral to izvrstno delo. Prvi zvezek je dovršen in obsega 22 pol, na konci pa jako natančen in prekoristen register. — Tej knjigi pridjana je druga, ki je s prvo v tesni zvezi in ki prvo prav dobro in izdatno dopolnjuje, „Urkunden — und Regestenbuch des Herzogtums Krain“. Tudi te knjige prvi zvezek je dovršen, obsega 14 pol, ima mnogo prekoristnega gradiva in jako natančen ter važen register. Gospodu izdajatelju čestitamo k temu podjetju ter mu želimo vsestranske podpore v našljnem njegovem delu in trudu za domače zgodovino.

Listaica uredništva: Gg. dopisnikom: iz Brd, iz Mirna, iz Renč in z Bolškega: danes ni bilo mogoče.

Poslano.

Raznesla se je po Biljah in Mirnu vest, da so meni podpisanemu dutovski fantje pobili okna. Ker pa o tem ne jaz, ne kdo drugi Dutovljanov nič ne vé in ker tudi ni nobene nasprotnosti med menoj in dutovsko mladino, ne morem drugega reči kakor, da se je ta lažnjiva vest rodila v zmotjeni glavi kacega tamošnjega šnopsarja ali pa, da izvira od ktereja, kojega je luna prav dobro trkala, tako da se mu je zdelo, kakor bi šipe brencale, in sicer v — Dutovljah na mojem stanovanji.

To sem bil siljen prijaviti, da varujem svojo in svojih podložnih čast.

Dutovlje, 20. sept. 1883.

ANT. KRANJEC,
lok. kapelan.

Razpis.

Za šolsko leto 1883—84 je izprazen štipendij letnih 150 gl. avst. velj., katerega je ustanovil baron Hektor Ritter pl. Zahony v prid mladeniču, pripadajočemu goriški kronovini, ki se nameni kupčijskim ali tehnično-obrtniškimi študijem na kaki kupčijski akademiji ali v kakem politehničnem zavodu ali pa v kakem drugem posebnem višjem obrtniškem zavodu, domačem ali zunanjem.

Mladeniči, ki menijo, da morejo prositi za omejenji štipendij, naj vložijo dotične prošnje pri tukajšnji kupčijski in obrtnijski zbornici do 15. oktobra t. l. Prošnja mora biti podprta z naslednjimi spričevali:

1. se spričevalom, da je dotičnik vpisan v akademiji ali zavodu;
2. se spričevaloma dveh zadnjih semestrov, ali pa se spričevalom zrelosti;
3. z domovinskim listom in spričevalom o premoženjskih razmerah, izdanim od dotičnega županstva.

Štipendij se bo prejemal vsa leta, ko trpi dotični poduk, v dveh odplačilih plačljivih prvi mesec vsakega semestra proti pravilni pobotnici in dokazilu, da mladenič se uspešno bavi se študiji.

Kupčijska in obrtnijska zbornica v Gorici,
13. septembra 1883.

Predsednik
V. pl. RITTER.

Št. 652.

Razpis dražbe.

Po sklepu c. kr. pomnoženega okrajnega šolskega sveta zidalo se bode novi šolski hiši v Otaležu in Dreženci.

Za prvo so preudarjeni stroški 3993 gl. 12 kr.
za drugo pa 3803 gl. 85 kr.

Ti deli bosti izročeni povzetnikom dne 18. oktobra t. l. po dražbi pri podpisnem uradu.

Dotična načrta, preudarka in pogoji so razpoloženi do dneva dražbe v tukajšnji uradnji.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V TOMINU
dne 1. septembra 1883.

Častiti gospod Fragner!

Jaz Tomaž Zukal iz Strabenca na Moravskem Vam dajem na znanje, da je Vaš dr. Rozov življenski balzam moji ženi, ki je trpela zavoljo želodčnega krča, prav dobro služil, tako da je krč popolnoma ponehal. Nekoliko zdravila sem dal neki ženi, katero jo metala božjast, in tudi nji je storilo dobro; prosim Vas torej, pošljite mi kmalu zopet 5 steklenic.

Strabenec, na Moravskem Tomaž Zukal.

3

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali tebuhi bolni.

Ohranjenje zdravja

neslanja se večji del na čiščenje in snajenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljanja. Najboljše sredstvo za to je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov ustreza popolnem vsem tem zahtevam: oživlja prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, da dobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje, odpravlja teško prebavljanje, gnjus do jedi, kislo zdravljanje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslišenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in skušano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svoje izvrstne moči obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju.

SVARJENJE!

Da se izogne vsakdo neljubim pomočam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo povsod izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pregi. Kajti zapazil sem, da so naročniki na več krajih dobili zmes brez vse moči, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205—3. — V GORICI: G. Cristofolletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. V OGLEDU: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Seravalle; Ed. de Leitenburg, lekarničar. — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prša vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri torih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri zmesčenju, pri morski (mrtvi) kosti. — Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa von teče, potegne mazilo v kratkem ves gnoj na-se, in rano ozdravi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Preiskovan in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znan odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

I. B. Purger

v Groedenu

v Tirolih se priporoča častiti duhovščini in cerkvenim predotojnikom za napravo cerkvenih in domačih altarjev ter tabernakelnov v vsakem slogu. Ima mnogo velikih fotografij, katere pošilja na ogled in izbiri onim, ki za to prašajo.

Tudi izdoblene križeve pote z okvirji v vsakršnem slogu in božične jaslice izdeluje po katerikoli meri in načrtu. Posebno priporoča večje cerkvene jaslice, ki se devajo na altar in so lepo prevlečene. Proračune pošilja brezplačno. Podobe in načrte pa prosi nazaj, ko se ponudba ne spejme. Za lepo izpeljavo daje poročstvo.

SPRIČEVALO.

Blagorodnemu gospodu I. B. Purger-ju, v Groedenu v Tirolih.

S srčno radostjo Vam naznanjam, da smo z Vašim Kristusom, ki ste nam ga poslali za misijonski križ, splošno zadovoljni. Kristus je tako lep, da bi služil v kinč tudi najlepši cerkvi, in žal nam, je da ga nimamo v cerkvi, namesto da ga imamo na prostem. Zaboje je bil za pošiljatev prav primeren in nikomur se ni bati, da bi se Vaše blago s pošiljanjem pokvarilo. Firma I. B. Purger v Groedenu v Tirolih naj bo s tem vsem toplo priporočena.

Antisenhofen, Gorenja Avstrija, Innkreis, oktobra 1882. Anton Schwenter, kooperator.

Učencem

za dobro stanovanje izve se pri podpisnem.

F. G. Marega,
fotograf v Raštelji.

Sejm v Tominu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in kmetijsko orodje, štacunsko blago i. t. d. drži se na sv. Matevža dan 21. septembra in na sv. Jurija dan 23. aprila vsako leto.

ŽUPANSTVO V TOMINU

1. sept. 1883.

Jožef Pallich,

prodajalec c. k. šolskih in vsakovrstnih drugih knjig ter pisnih potrebščin v Gorici, na Travniku h. št. 6, priporoča svojo bogato zalogo za pisanje, risanje in šolo potrebnih priprav ter sprejema naročila na knjige, ilustrirane liste in časopise vsake stroke in v vsakem jeziku z zagotovilom natančne potrebe in nizke cene. Veliko zalogo cerkvenih tiskovin in molitvenih bukev iz Ljubljane priporoča posebno častiti duhovščini.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratniše želodčne boleti. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper be li tok, bojaz, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne pregizajo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.